

UNE UNION LOYALE

L'événement du don de la Torah est considéré comme un "mariage" entre Dieu et le peuple juif. Quelle forme de fidélité cette relation exige-t-elle ?

PERSPECTIVES JUIVES

SELON LES ENSEIGNEMENTS DU RABBI DE LOUBAVITCH

CHAVOUOT

Pour soutenir cette publication,
faites un don sur allodons.fr/perspectives-juives

©

Tous droits réservés à

Shluchim Office International

816 Eastern Parkway, Brooklyn, NY 11213

(+1) 718 221 0500

5783- 2023

Shluchim Office

Directeur Rav Gedalya Shemtov | Directeur du Développement Rav Mendy Shemtov

Éditeurs

**Rav Avraham Greenberg
Rav Zusha Greenberg**

Hébreu

**Rédaction linguistique | Rav Zushe
Greisman
Relecture | Rav Menachem Wilhelm**

Anglais

**Traduction et édition | Rav Mendel
Super
Relecture | Rav Mendel Levertov**

Français

**Traduction et édition | Rav Yahir Elbaze
Correction & relecture | S. Elbaz**

Espagnol

Traduction et édition | Rav Rafi Tawill

Portuguais

**Traduction | Mr. Yitzchak Dayan
Édition | Rav Yeshaya Dayan
Mise en page | Mike Katan**

**Conception graphique | Mussie
Wolosow
Site Web | Yuval Katz and Yisrael
Visotsky**

Administration | Mendel Greenberg

Comité consultatif :

**Rav Asher Deren - Cape Town, Afrique
du Sud
Rav Mendy Gerlitzsky - Tel Aviv, Israël
Rav Levi Greenberg - El Paso, Texas
Rav Dovid Goldberg - São Paulo, Brésil
Rav Levi Shaikevitz - Kfar Chabad, Israël
Rav Mendy Greenberg - Twinsburg, Ohio
Rav Shmuel Freidman - Bahia Blanca,
Argentine**

Fondé en 2007 à la mémoire de Rav Gabi and Rivky Holtzberg de mémoire bénie
Emissaires du Rabbi à Bombay

A. Un Débat Céleste

>> Le Rabbi

Moïse & les anges

La Torah possède une forme d'expression spirituelle dans les cieux, en plus de sa manifestation physique dans le monde matériel.

Avant que la Torah ne descende dans ce monde, elle existait dans les sphères spirituelles, et même les anges ont demandé qu'elle leur soit donnée, comme il est dit : "accorde ta majesté aux cieux."

כשם שענייני התורה ישנם בעולם למטה
כפי ששייכים לגוף גשמי, כמו כן ישנם
ענייני התורה כפי שהם למעלה.

כי הנה, קודם שירדה התורה למטה היתה
כבר התורה למעלה, ועד שהמלאכים
ביקשו שהתורה תינתן להם, "תנה הודך
על השמים" (כפי שמובא בגמרא במסכת
שבת²).

Source 1 Talmud, Traité Chabbat 88b

Rabbi Yehochoua ben Lévy a dit :
Lorsque Moïse monta au ciel,
les anges dirent à Dieu : Maître
de l'univers, qu'est ce qu'une
créature née d'une femme fait ici ?

Il est venu recevoir la Torah,
répondit Dieu.

Ils s'écrièrent : « Ce précieux trésor que Tu as
gardé pendant neuf cent soixante-quatorze
générations avant la création du monde, Tu veux
le confier à un être de chair et de sang ! Qu'est-ce
que l'homme, pour que tu te souviennes de lui ?
Et le fils de l'homme, pour que tu prennes garde à
lui? (Ps. 5 ;8) Que ton nom est magnifique sur toute
la terre ! Ta majesté s'élève au-dessus des cieux».

Le Saint, béni soit-Il, demanda alors à Moïse de
répliquer [aux anges].

ואמר רבי יהושע בן
לוי: בשעה שעלה משה
למרום אמרו מלאכי
השירה לפני הקדוש ברוך
הוא: רבנו של עולם,
מה לילוד אשה בינינו?

אמר להן: לקבל תורה בא.

אמרו לפניו: חמדה גנוזה
שגנוזה לה תשע מאות
ושבעים וארבעה דורות קודם
שנברא העולם, אתה מבקש
ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש
כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו?
ה' אדנינו מה אדיר שמך בכל
הארץ אשר תנה הודך על
השמים!"

אמר לו הקדוש ברוך הוא
למשה: החזיר להן תשובה.

Rabbi Yehochoua ben Levi Un sage talmudique dont la vie était remplie d'événements miraculeux. Grâce à sa piété légendaire, il rencontrait fréquemment le prophète Élie, qui lui enseignait la dimension cachée de la Torah. On raconte que lorsqu'il est décédé et qu'il est allé au paradis, Élie est venu le saluer, disant : "Ils ont fait de la place ici pour ben Levi."

Moïse Lui dit : « Souverain du monde, je crains trop qu'ils ne me brûlent avec l'haleine de leur bouche. » [Le Seigneur] lui demanda alors de saisir le Trône Divin avant de répliquer aux anges...

Moïse Lui demanda alors : « Souverain du monde, dans la Torah que Tu veux me donner, qu'est-il écrit? Je suis l'Éternel, ton Dieu, qui t'a fait sortir du pays d'Égypte». Puis, s'adressant aux anges il dit : « Etes-vous allés en Égypte ? Avez-vous été esclaves de Pharaon ? Ouel besoin avez-vous de la Torah ?

Quant à ce qui y est écrit ensuite, Tu n'auras pas d'autres dieux devant ma face : résidez-vous au milieu de nations idolâtres ?

(Il y est aussi écrit] Souviens-toi du jour du repos pour le sanctifier : en quoi avez-vous besoin d'un jour de repos ? Est-ce que vous travaillez ?

Et ceci : Tu ne feras pas d'affaires : le commerce est-il en usage parmi vous ?

(Moïse continua) Honore ton père et ta mère : en avez-vous ?

Il y est écrit aussi Tu ne tueras point, Tu ne commettras point d'adultère, Tu ne voleras point. Connaissez-vous la jalousie ? Y a-t-il en vous de mauvais penchants ? »

Aussitôt les anges se mirent à louer le Saint, béni soit-Il...

Chacun se montra amical envers Moïse et lui transmit un secret, car il est dit Tu es monté sur la hauteur, tu as emmené des captifs, tu as pris des dons en tant qu'homme !? (Ps. 68, 19), ce qui signifie :

Parce que tu as été méprisé en tant qu'homme, tu as pris, en compensation, des dons.

אמר לפניו: רבנו של עולם,
מתירא אני שמא ישרפוני
בהכל שבפיהם.

אמר לו: אחוז בכסא כבודי
וחזור להן תשובה...

אמר לפניו: רבנו של עולם,
תורה שאתה נותן לי מה כתיב
בה? "אנכי ה' אלקיך אשר
הוצאתיך מארץ מצרים". אמר
להן: למצרים ירדתם? לפרעה
השתעבדתם? תורה למה תהא
לכם?

שוב: מה כתיב בה? "לא יהיה
לך אלקים אחרים". בין עמים
אתם שרוין, שעובדין עבודת
גלולים?

שוב: מה כתיב בה? "זכור את
יום השבת לקדשו" — כלום
אתם עושים מלאכה, שאתם
צריכין שבות?

שוב: מה כתיב בה? "לא תשא"
— משא ומתן יש ביניכם?

שוב: מה כתיב בה? "כבד את
אביך ואם את אמך" — אב ואם יש
לכם?

שוב: מה כתיב בה? "לא
תרצח", "לא תנאף", "לא
תגנב". קנאה יש ביניכם? יצר
הרע יש ביניכם?

מיד הודו לו להקדוש ברוך
הוא...

מיד כל אחד ואחד נצטוה לו
אוהב ומסר לו דבר, שנאמר:
"עלית למרום שבית שבי
לקחת מתנות באדם" — בשכר
שקראוך "אדם", לקחת מתנות.

Même l'ange de la mort lui révéla quelque chose ; en effet Aaron offrit le parfum et il fit l'expiation pour le peuple. Il se plaça entre les morts et les vivants (Nom. 47, 16). Si [l'ange de la mort] n'avait pas enseigné à Moïse comment procéder, par quel moyen [Aharon] l'aurait-il su ?

אף מלאך המוות מסר לו
דבר, שנאמר: "ויתן את
הקטרת וכפר על העם",
ואמר: "ויעמד בין המתים
ובין החיים וגו'" – אם לא
שאמר לו מלאך המוות סגלה
זו, האם היה יודע?

>> Le Rabbi

Que pensaient-ils ?

La demande des anges semble difficile à comprendre. Les anges étaient incapables d'observer les lois de la Torah qui se rapportent au monde physique. Par exemple, les lois du mariage n'ont aucun sens pour les anges. Pourquoi donc ont-ils demandé que la Torah leur soit donnée ?

En réalité les anges ont demandé à recevoir l'aspect spirituel la Torah. C'est une dimension de la Torah que les anges peuvent également étudier.

ולכאורה אינו מובן: כיון שאצל מלאכים לא שייכים עניני התורה כפי שהם בעולם למטה, כמו הענין של קידושי איש ואשה שאינו שייך כלל אצל מלאכים - אם כן מה הייתה בקשתם שהתורה תינתן להם?

ועל כן צריך לומר, שהמלאכים ביקשו לקבל וללמוד את התורה כפי שהיא ברוחניות³, שכן, עניני התורה ישנם גם ברוחניות, ותורה כזו - כמו שהיא ברוחניות העניינים - יכולים גם המלאכים ללמודה.

3. ראה גם לקו"ש ח"ח ע' 31, ובהנמקו שם.

Section facultative : L'étude de la Michna dans les cieux.

Source 2 Otsar Rechimot, p. 302

Je vais maintenant vous raconter une histoire, comme je vous l'ai promis la nuit de Sim'hat Torah. Ne me demandez pas plus de détails, car je ne vous les donnerai pas. Reb Chmouel Ber de Borissov entretenait une relation très proche avec Le Rabbi Rachab

אספר לכם מעשיה, באשר
הבטחתי אור לשמחת תורה,
ולא תשאלו פירטי העבדא, כי
לא אספרם.

ר' שמואל בער מבוריסוב, היה
בידידות ביותר עם אדמו"ר
נשמתו עזן [הרבי הרש"ב], ואף

Reb Chmouel Ber de Borissov
C'était l'un des grands
hassidim à Loubavitch. Il était
l'élève de quatre Rabbis : le
Mitteler Rebbe, le Tsema'h
Tsedek, Le Rabbi Maharach
et Le Rabbi Rachab.

(Rabbi Chalom Ber le cinquième Rabbi de Loubavitch), mais il ne raconta jamais cette histoire au Rabbi (le sixième Rebbe) jusqu'à ce qu'il soit vieux et qu'il sente que son temps était venu.

Voici l'histoire :

La nuit de Simhat Torah en 1853, Reb Chmouel Ber s'était endormi(...) À côté de la maison du Tsema'h Tsedek (le troisième Rabbi). il y avait une aile séparée où vivait Le Rabbi Maharach (le quatrième Rabbi).

Quand Reb Chmouel Ber se réveilla, il entra dans une pièce annexe de la maison du Tsema'h Tsedek. Soudain, la porte du bureau du Tsema'h Tsedek s'ouvrit et il se précipita vers la maison du Rabbi Maharach et frappa à la fenêtre.

Le Tsema'h Tsedek et Le Rabbi Maharach, entrèrent ensuite dans la pièce annexe où se tenait Reb Chmouel Ber. Tremblant d'admiration, Reb Chmouel Ber entendit le Tsema'h Tsedek dire au Rabbi Maharach : "mon grand-père, l'Alter Rebbe (le premier Rabbi - Auteur du Tanya), a promis de venir m'enseigner une Michna du traité Soucca telle qu'elle est étudiée dans le royaume inférieur du Gan Eden." Ils entrèrent ensuite dans la chambre du Tsema'h Tsedek. Reb Chmouel Ber colla son oreille à la porte, entendit le début de la discussion, puis s'endormit.

על פי כן, על דבר זה (העבדא
דלקמן) לא ספר לו מעולם, ורק
כשהרגיש שקרבו ימיו, ספרה
לאדמו"ר נשמתו עזן.

וזה דבר העבדא:

בשנת תרי"ד כליל שמחת תורה,
נרדם ר' שמואל בער... ובצד בית
הצמח צדק היה חדר צדדי שנמשך
ומסתעף מן הבית כמין כנף, ושם
דאדמו"ר מהר"ש נשמתו עזן.

לאחר זמן, הקיץ ר' שמואל בער
משנתו, והזדחל לחדר השני בדיירת
הצמח צדק, והנה פתאום נפתחה
דלת חדר הצמח צדק, ויראהו יוצא
במהירות, ויצא וידפק בחלון דיירת
אדמו"ר מהר"ש נשמתו עזן.

ויכנסו שניהם – הצמח צדק
ואדמו"ר מהר"ש נשמתו עזן – אל
החדר ששם בפנה עמד ר' שמואל
בער, ורעדה אחרת, וישמע את
הצמח צדק אומר לאדמו"ר מהר"ש
נשמתו עזן: זקני (אדמו"ר ה'קנן)
הבטיח לבוא וללמד משנה במסכת
סוּכָה, כפי שלומדים אותה בגן
עזן התחתון, ושניהם נכנסו לחדר
הצמח צדק. ויגש ר' שמואל בער
אל הדלת, וישמע דבורים אחרים,
וירדם.

B. Comment se marier ?

Source 3 Talmud, Traité Kidouchine 2a

Une femme est fiancée par l'argent, par un document légal ou par la cohabitation.

Rachi

Argent: Il lui donne de l'argent ou un objet de valeur équivalente et lui dit : "Par la présente, tu es fiancée à moi".

Document: Il écrit sur un papier, même si le papier n'a aucune valeur : "Par la présente, tu es fiancée à moi".

Cohabitation: Ils ont des relations matrimoniales et il dit : "Sois fiancée à moi".

האשה נקנית בכסף, בשטר ובביאה.

רש"י

בכסף - נותן לה כסף או שוה כסף, ואומר לה: הרי את מקדשת לי. שטר - כותב לה על הנזיר, אף על פי שאינו שוה פרוטה, "הרי את מקדשת לי". ביאה - בא עליה ואמר: "התקדשי לי בביאה זו".

>> Le Rabbi

Une femme mariée est consacrée

La Michna qui ouvre le traité Kidouchine déclare : "Une femme est fiancée de trois manières... par l'argent, par un document légal ou par la cohabitation". Le sens simple de cette Michna concerne la relation entre un homme et une femme, qui est appelée *kidouchine*, les fiançailles. L'homme sanctifie la femme à lui, et la femme est sanctifiée à lui.

Le mot *kidouchine* signifie littéralement "sanctification". Le Talmud explique que ce mot est utilisé pour les fiançailles car il rend la fiancée interdite à tout autre homme, comme le *hekdesh* (les objets consacrés au service du Temple et qui ne peuvent être utilisés pour autre chose). Cela signifie qu'en plus du lien unique créé entre l'homme et la femme, il y a également une dissociation du reste du monde.

בהתחלת מסכת קידושין⁴ שנינו: "האשה נקנית בשלש דרכים... בכסף בשטר ובביאה". ופשטות הדברים - שמדובר אודות הקשר והשייכות בין איש ואישה בישראל, שנקרא בשם "קידושין", שהאיש מקדש את האשה והאשה נעשית מקודשת לו.

ומבואר בגמרא⁵ שהקשר בין איש ואשה נקרא בשם "קידושין" - לפי ש"אסור לה אכולא עלמא כהקדש", היינו, שנוסף לכך שנעשית שייכות מיוחדת בין האיש והאשה, ניתוסף גם ביחס לכל העולם, ש"אסור לה אכולא עלמא כהקדש",

5. קידושין ב, ריש ע"ב.

4. קבוצת התלמידים הנ"ל למדו באותו זמן מסכת קידושין (המור"ל).

Cette exclusivité totale est un élément clé des fiançailles, à tel point qu'elle lui donne son nom, "kidouchine", pour refléter la nature du lien et de l'engagement uniques entre un homme et une femme.

Source 4 Talmud, traité Kidouchine 2a

Pourquoi le mariage est-il appelé *kidouchine* ? Parce qu'avec cet acte, la femme devient interdite au reste du monde, comme quelque chose de saint et consacré.

ולא עוד אלא שהיחס השלילי לכל העולם ("אסור לה אכולא עלמא כהקדש") הוא ענין עיקרי, עד כדי כך שעל שם זה נקרא כללות הקשר והשייכות שבין איש לאשה בשם "קידושין".

ומה טעמה של לשון זו של חכמים שקוראים ללקיחת אשה "קדושין"? — משום שאסור אותה בעלה בקדושיה על כל העולם כהקדש, ולכן משתמשים בלשון "קדושי" אשה.

>> Le Rabbi

Trois façons de se marier

Les *kidouchine* peuvent être effectués de trois manières : par l'argent, par un document légal et par la cohabitation. La Michna et le Talmud discutent des détails juridiques de ce sujet.

Il existe des différences fondamentales entre chacune des trois formes de *kidouchine*.

L'argent : Lorsqu'un homme donne de l'argent à une femme (ou un objet de valeur) dans le but de se fiancer avec elle, il ne donne pas une partie de son propre corps. L'argent est totalement extérieur à lui. Cependant, bien qu'externe à la personne, l'objet doit valoir au moins un *perouta* (une somme suffisante pour acheter des besoins humains de base). Une somme inférieure est considérée insignifiante et n'affecte pas les *kidouchine*.

וענין זה נעשה בשלש דרכים, בכסף, בשטר ובביאה, כמבואר פרטי הדברים בזה בהמשך דברי המשנה והגמרא.

וכללות החילוק בין שלש הדרכים שעל ידן נקנית האשה לבעלה:

כסף: כאשר האיש נותן לאשה כסף או שוה כסף - הרי אינו נותן חלק מגופו, כי אם דבר חיצוני בלבד, אבל, דבר חיצוני זה צריך להיות בעל חשיבות - "בפרוטה ובשוה פרוטה"⁶, שבזה יכולה לקנות חיי נפשה⁷, מה שאין כן פחות משוה פרוטה שאינו דבר חשוב להיות קשור עם חיות הנפש.

6. דעת ב"ה - במשנה שם.

>> Le Rabbi

Le document : Il n'est pas nécessaire que le document ait une valeur en soi. L'homme doit écrire sur le document "tu es consacrée à moi", et la femme accepte de plein gré.

Cohabitation : Il s'agit d'une connexion profondément intime entre l'homme et la femme. C'est là le but ultime du mariage : "soyez féconds, multipliez-vous et remplissez la terre".

L'idée générale des *kidouchine* et des trois moyens de le réaliser ont également une dimension spirituelle.

שטר: גם כאשר השטר כשלעצמו אינו שוה פרוטה⁸, מכל מקום, כאשר הבעל כותב על השטר הרי את מקודשת לי, והאשה מקבלת את השטר ברצונה (שהרי קידושין צריכים להיות ברצון האשה⁹), הרי היא מקודשת.

ביאה: היא השייכות הפנימית בין האיש לאשה, ועל ידי זה נעשית תכלית ענין הקידושין - "פרו ורבו ומלאו את הארץ"¹⁰.

ויש לבאר תוכן כללות ענין הקידושין וחלותם על ידי שלש דרכים הנ"ל - ברוחניות הענינים.

9. שם ב, ב. רמב"ם הל' אישות רפ"ד.
10. בראשית א, כה.

7. ראה תניא פל"ז (מח, סע"ב).
8. קידושין ט, א.

C. Mariage avec D.ieu

Source 5 Michna, Traité Yadayim 3:5

Rabbi Akiva a dit : "Le monde entier en valait la peine seulement pour le jour où le Cantique des Cantiques a été donné au peuple juif, car tous les écrits sont saints, et le Cantique des Cantiques est saint des saints".

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, אֵין כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
כְּדַאי כּיוֹם שֶׁנָּתַן בּוֹ שִׁיר הַשִּׁירִים
לְיִשְׂרָאֵל, שֶׁכָּל הַכְּתוּבִים קֹדֶשׁ, וְשִׁיר
הַשִּׁירִים קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים.

>> Le Rabbi

Le mariage avec la Torah

Nos sages enseignent que le Cantique des Cantiques, qui décrit une relation entre un homme et une femme, est une métaphore pour la relation entre D.ieu et le peuple juif. D.ieu est l'époux et le peuple juif est l'épouse.

La Michna dans le traité Taanit déclare que "le jour de son mariage fait référence au don de la Torah".

Le jour où D.ieu a donné la Torah au peuple juif était leur jour de "mariage". Ce fut le jour où D.ieu choisit le peuple juif, parmi toutes les nations, afin d'avoir une relation spéciale avec lui, comme dit le verset : "vous serez pour moi un royaume de prêtres et une nation sainte".

מובא במדרשי חז"ל שכל "שיר השירים" רומז על ענין הקידושין שבין הקב"ה וכנסת ישראל, שהקב"ה הוא הבעל וכנסת ישראל היא אשתו של הקב"ה¹¹.

וכן מובא במשנה במסכת תענית¹²: "ביום חתונתו זה מתן תורה", היינו, שבשעה שהקב"ה נתן את התורה לבני ישראל, אזי היתה ה"חתונה" בין הקב"ה ובני ישראל.

והיינו, שבשעת מתן תורה בחר הקב"ה בבני ישראל - "ובנו בחרת מכל עם ולשון"¹³ - שיהיו קשורים עמו, כמו שכתוב¹⁴ "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש".

13. ראה שו"ע אדה"ז או"ח ס"ס ס"ד.
14. יתרו יט, ו.

11. ראה גם לקו"ש חט"ז ע' 320. חט"ט ע' 213. חל"ד ריש ע' 143.
ועוד.
12. כו, ב.

Le mariage est une consécration

Ce lien est appelée *kidouchine*, comme dit le verset : "une nation sainte". Tout comme dans les *kidouchine* entre un homme et une femme, qui interdisent les relations avec tout autre personne. Cela signifie que nous devons considérer le monde entier comme étant *hekdesch*, consacré. Comme le Talmud déclare dans Berakhot : "Celui qui profite de ce monde sans réciter de bénédiction est à l'image de celui qui tire un bénéfice impropre des objets consacrés à Dieu".

וענין זה נקרא בשם "קידושין" - כלשון הכתוב "גוי קדוש" - על דרך קידושי איש ואשה ש"אסר לה אכולא עלמא כהקדש", והיינו, שיהודי צריך להסתכל על כל עניני העולם שהם אסורים עליו כהקדש, כפי שמובא בגמרא במסכת ברכות¹⁵ "כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו נהנה מקדשי שמים".

Source 6 Talmud, Traité Berakhot 35a

Rabbi Yehoudah a dit au nom de Chmouel : Celui qui profite de ce monde sans réciter de bénédiction est à l'image de celui qui profite des objets consacrés, comme le dit le verset : "La terre et tout ce qu'elle contient appartient à D.ieu."

אמר רב יהודה אמר שמואל: כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו נהנה מקדשי שמים, שנאמר: "לה' הארץ ומלואה".

>> Le Rabbi

Trois moyens de forger des liens avec D.ieu

La relation entre D.ieu et le peuple juif se fait à travers la Torah, "le jour de son mariage fait référence au jour du don de la Torah". La Torah est divisée en trois catégories, qui sont symbolisées par : l'argent, le document et la cohabitation. Ce sont trois moyens de se connecter à D.ieu.

Les sages disent aussi : "le monde repose sur trois piliers : la Torah, le service divin et les actes de charité".

ועל זה אמרו שהשידוך וההתקשרות של בני ישראל עם הקב"ה - שכללותו הוא על ידי התורה, "ביום חתונתו זה מתן תורה" - הוא "בשלש דרכים, בכסף בשטר ובביאה", שהם שלושת הענינים שבהם מתחלקת התורה עצמה.

ועל דרך מאמר חז"ל¹⁶ "על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים",

La Torah est généralement divisée en trois catégories. Elle peut également être divisée en trois catégories symbolisées par "l'argent, le document et la cohabitation".

Les trois catégories sont les suivantes :

- (a) les mitsvot accomplis avec le corps.
- (b) les mitsvot accomplies avec les biens d'une personne, dans lesquels elle a investi beaucoup de travail, et non avec son corps.
- (c) les mitsvot accomplies avec les facultés intellectuelles et émotionnelles.

Ces trois catégories correspondent à :

(a) La cohabitation représente les mitsvot accomplies avec le corps.

(b) L'argent (qui comprend tout ce qui a une valeur monétaire) fait référence aux mitsvot accomplies avec les biens d'une personne.

(c) Le contrat : L'utilisation d'un document pour les kidouchine est dérivée du mot "sefer" (livre), qui fait allusion à l'étude de la Torah.

היינו, שכללות התורה נחלקת לשלושת הענינים, תורה, עבודה וגמילות חסדים, ועל דרך זה ישנה גם החלוקה של כללות התורה לשלושת הענינים של כסף, שטר וביאה¹⁷.

והענין בזה - שכללות המצוות נחלקים לשלושה סוגים: (א) מצוות שהן בגופו של אדם, (ב) רוב המצוות שאינן מצוות שבגופו, אלא הן קשורות עם הענינים שבהם מתעסק ומתייגע בכל ישותו, שכללותם הם נכסיו של אדם, (ג) מצוות הקשורות עם כחות הנפש, שעיקרם הוא כח החכמה, הבנה והשגה.

וזוהי החלוקה של שלושת הענינים, כסף, שטר וביאה:

(א) ביאה - קאי על המצוות שהם בגופו של אדם.

(ב) כסף - כסף לאו דוקא, אלא כולל גם שוה כסף - מתייחס למצוות הקשורות עם נכסיו של אדם.

(ג) שטר - שלמדים¹⁸ מגירושין שבהם נאמר¹⁹ "וכתב לה ספר גו'" - רומז על לימוד התורה שנקראת ספר, "ספר התורה הזאת"²⁰.

Il arrive que l'on ne puisse pas déléguer

Nous comprenons maintenant le fait que l'on puisse déléguer les mitsvot accomplies avec ses biens avec l'aide d'un intermédiaire. Les mitsvot accomplies avec le corps, telles que la mise des téfilines, ne peuvent pas être accomplies à l'aide d'une tierce personne - c'est une mitzvah qui doit être accomplie avec son propre corps.

ועל פי זה יומתק שכשם שבקיום המצוות יש חילוק בין מצוות שבגופו למצוות שאינם בגופו, שמצוות שאינן בגופו אפשר לקיימן גם על ידי שליח, מה שאין כן מצוות שבגופו צריך לקיימן בעצמו ולא עוזרת שליחות, כמו מצות תפילין, שאי אפשר לצאת ידי חובתו על ידי שליח כיון שזוהי מצוה שבגופו (כמבואר בארוכה בפוסקים²¹) - כן הוא גם בשלש הדרכים, כסף, שטר וביאה

20. תבוא כה, סא.
21. ראה תוס' רי"ד לקידושין מא, א.

17. ראה גם ת"מ חכ"ו ריש ע' 181. וש"נ.
18. קידושין ה, א. רמב"ם הל' אישות פ"ג ה"ב.
19. תצא כד, ג.

La même distinction existe en ce qui concerne les trois moyens des *kidouchine* : Lorsqu'ils sont effectués par l'argent ou par un document ils peuvent être réalisés par l'intermédiaire d'un mandataire. Cela est impossible concernant la cohabitation. Elle ne peut être effectuée uniquement par l'homme lui-même.

Le mariage parfait

Dans notre relation avec D.ieu, nous devons commencer par l'un de ces trois moyens ; et puisqu'une Mitsva en entraîne une autre, nous arriverons finalement à exploiter les trois canaux.

Cela nous permettra d'aller jusqu'au mariage véritable entre D.ieu (l'homme) et le peuple juif (la femme).

L'enseignement

La leçon que nous pouvons tirer :

Nos sages nous enseignent que chaque jour nous devons considérer la Torah comme un nouveau cadeau. Bien que nous l'ayons reçue au mont Sinaï il y a des milliers d'années, nous devons accepter la Torah et ses commandements chaque jour avec la même passion et le même enthousiasme que lors de notre première rencontre.

שבהן האשה נקנית, שקידושין בכסף ובשטר יכולים להיות גם על ידי שליח²², מה שאין כן קידושי ביאה שאינם יכולים להיות על ידי שליח.

וזהו תוכן הענין של "האשה נקנית בשלש דרכים כו" - שהתחלת ההתקשרות בין בני ישראל להקב"ה צריכה להיות לכל הפחות על ידי אחד משלושת הענינים הנזכרים לעיל, ו"מצוה גוררת מצוה"²³, שהולך "מחיל אל חיל"²⁴,

עד שיבוא לקיום כל שלשת הקוים, שאז יהיה לא רק התחלת הקידושין, "האשה נקנית", ענין האירוסין בלבד, אלא גם שלימות ענין הנישואין והחתונה של האשה זו כנסת ישראל והאיש זה הקב"ה.

הלימוד וההוראה מזה:

אמרו חז"ל²⁵ "בכל יום יהיו בעיניך כחדשים", היינו, שאף על פי שכללות הענין של קבלת התורה והמצוות (במעמד הר סיני) היה לפני אלפי שנה, מכל מקום, צריכים בכל יום ויום לקבל מחדש את התורה והמצוות באהבה ובשמחה על דרך שהיה בפעם הראשונה.

22. ראה ספרי ופרש"י ואתחנן ו, ו. שו"ע אדה"ז אור"ח סס"א ס"ב. ועוד.

23. קידושין שם. רמב"ם שם ה"ד-יח.

24. אבות פ"ד מ"ב.

25. תהלים פד, ח. וראה ברכות ומד"ק בסופן.

Source 7 Deutéronome 6:6

Ces devoirs que je t'impose aujourd'hui seront gravés dans ton cœur.

Rachi

Que je t'ordonne aujourd'hui Il ne faut pas qu'elles t'apparaissent comme un décret (diotagma) démodé, que plus personne ne respecte plus, mais comme un décret nouveau vers lequel tous accourent pour l'accueillir. Le mot diotagma désigne un décret royal promulgué par écrit.

וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ.

רש"י

אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם. לֹא יִהְיוּ בְּעֵינֶיךָ כְּדִיּוֹטָגְמָא יִשְׁנָה שְׁאִין אָדָם סוֹפְנָה, אֶלָּא כְּחֻדָּשָׁה שֶׁהַכֹּל רָצִין לְקַרְאָתָהּ. דִּיּוֹטָגְמָא - מְצֻוֹת הַמֶּלֶךְ הַבָּאָה בְּמִכְתָּב.

>> Le Rabbi

Il y a ici un enseignement concret pour chaque Juif, en particulier pour ceux qui passent leur journée plongés dans l'étude de la Torah. Ils doivent avoir une passion supplémentaire dans leur étude et leur pratique. Chaque jour, nous devons nous engager à nouveau dans le concept d'exclusivité. Notre seule relation avec les affaires terrestres devrait être dans le cadre du service divin.

Nous devons nous concentrer sur l'augmentation continue de notre étude de la Torah et de notre observance des mitsvot, en commençant par l'une des trois voies : les mitsvot réalisées par le corps (cohabitation), les mitsvot réalisées par les facultés intellectuelles (document), et la plus grande catégorie, les mitsvot réalisées avec nos biens (argent). Nous créons ainsi une relation avec D.ieu de façon durable tout au long de l'année.

ובענין זה יש הוראה לכל אחד ואחד מישראל, ובפרט בחורים שנמצאים באוהלה של תורה, שאצלם צריכה להיות חיות יתירה בלימוד התורה, ולימוד מביא לידי מעשה²⁶, חיות יתירה בקיום המצוות - שבכל יום ויום צריכים מחדש ("כחדשים") לקבל על עצמם את הענין של "אסור לה אכולי עלמא כהקדש", היינו, שמלבד ענין הקשור עם אמירת ברכה כו', אין להם שייכות עם עניני העולם; ובמה היא התעסקותם - לילך "מחיל אל חיל" בלימוד התורה וקיום המצוות, החל מאחת משלוש הדרכים:

ובמה היא התעסקותם - לילך "מחיל אל חיל" בלימוד התורה וקיום המצוות, החל מאחת משלוש הדרכים: מצוה שבגופו (ביאה), ענין הקשור עם הבנה והשגה, לימוד התורה (שטר), ועד לרוב המצוות שאינם בגופו (כסף), ועל ידי זה נעשה השידוך והקשר שלהם עם הקב"ה קשר של קיימא על כל השנה כולה.

משיחת יום ג' פ' חוקת, ג' תמוז, ה'תשכ"ג לקבוצת תלמידים משיבת "נר ישראל" טורונטו, בחדרו הקדוש הנחה בלתי מוגה תורת מנחם כרך ל"ז עמוד 97 והלאה

26. ראה קידושין מ, ב. וש"נ.